

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

Αλίκη ΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ - ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ	Πρόεδρος
Στέργιος ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ	Αντιπρόεδρος
Πέτρος ΚΑΚΚΑΛΗΣ	Γεν. Γραμματέας
Νέστωρ ΚΟΥΡΑΚΗΣ	Ταμίας
Ειρήνη ΦΕΡΕΤΗ	Ειδ. Γραμματέας
Λάμπρος ΚΑΡΑΜΠΕΛΑΣ	Μέλος
Αντώνης ΜΑΓΓΑΝΑΣ	Μέλος
Καλλιόπη ΣΠΙΝΕΛΛΗ	Μέλος
Ιάκωβος ΦΑΡΣΕΔΑΚΗΣ	Μέλος

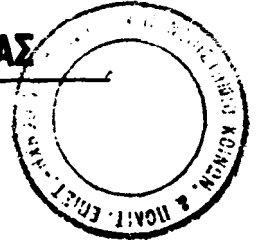
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ιάκωβος ΦΑΡΣΕΔΑΚΗΣ	Διευθυντής Έκδοσης
Αντώνης ΜΑΓΓΑΝΑΣ	Αναπλ. Δ/ντής Έκδοσης
Βάσω ΑΡΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ	Επιμελήτρια Έκδοσης

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Στέργιος ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ, Νομικό Τμήμα, Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Αντώνης ΑΣΤΡΙΝΑΚΗΣ, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Χριστίνα ΖΑΡΑΦΩΝΙΤΟΥ, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο
Δημήτρης ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ, Νομική Σχολή, Πανεπιστήμιο Βρυξελλών
– Εθνικό Κέντρο Επιστημονικής Έρευνας, Παρίσι
Αφροδίτη ΚΟΥΚΟΥΤΣΑΚΗ, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο
Νέστωρ ΚΟΥΡΑΚΗΣ, Νομικό Τμήμα, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Εφη ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο
Αλίκη ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο
Γιάννης ΠΑΝΟΥΣΗΣ, Νομικό Τμήμα, Πανεπιστήμιο Θράκης
Καλλιόπη ΣΠΙΝΕΛΛΗ, Νομικό Τμήμα, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Ευγένιος ΤΡΙΒΙΖΑΣ, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Ρέντιγκ
Φωτεινή ΤΣΑΛΙΚΟΓΛΟΥ, Τμήμα Ψυχολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο
Αγλαΐα ΤΣΗΤΣΟΥΡΑ, Νομική Σχολή, Πανεπιστήμιο Βρυξελλών - Συμβού-
λιο της Ευρώπης, Στρασβούργο
Ανθοζωή ΧΑΙΔΟΥ, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο: Καθηγητής Ιάκωβος Φαρσεδάκης
Τομέας Εγκληματολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο
Συγγρού 136, 17671 Αθήνα, Fax 9223690

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΑΚΩΒΟΣ ΦΑΡΣΕΔΑΚΗΣ

Editorial

CHRISTIAN DEBUYST

- *Η συνειδητοποίηση της ευθύνης στο πλαίσιο της μεταχείρισης των νεαρών παραβατών*

DENIS SZABO

- *Εγκλημα και δικαιοσύνη το 2000*

GEORGES KELLENS

Νέοι προσανατολισμοί της αντεγκληματικής προφύλαξης στο Βέλγιο

GUY HOUCHON

Μετα-μοντέρνα Εγκληματολογία, κοινωνικά δίκτυα και κοινωνικά υποκείμενα

HERMAN CONRADIE

Η επιρροή των παραδειγμάτων στην εγκληματολογική σκέψη

ΣΤΕΡΓΙΟΣ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

Η ποινική επιστήμη μπροστά στην πρόκληση της ενοποιημένης Ευρώπης

ΑΝΤΩΝΗ ΜΑΓΓΑΝΑ

Τα εγκλήματα κατά της περιουσίας αιτία μιας καθολικής αναμέτρησης;

ΕΦΗ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ

Η αντιμετώπιση του σωφρονιστικού προβλήματος από την ελληνική σωφρονιστική πολιτική: More of the same or the same is different?

ΑΓΛΑΙΑ ΤΡΩΙΑΝΟΥ-ΛΟΥΛΑ

Σκέψεις και προβληματισμοί για τη μη θυματοποίηση των νέων

ΧΑΡΗΣ ΠΑΠΑΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

Πολιτικό έγκλημα και κράτος της τυπικής νομιμότητας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

Εγκλημα και λογοτεχνία. Προλεγόμενα στην κατασκευή ενός αντικειμένου έρευνας

ΤΖΩΡΤΖΗΣ ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΣ

Η στάση της κοινής γνώμης απέναντι στη θανατική ποινή. Η αμερικανική περίπτωση - Σύγχρονα δεδομένα

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Κατ'οίκον φυλάκιση με ηλεκτρονική επιτήρηση. Μετεξέλιξη του πανοπτικού σχήματος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

Επιστημονικό Συμπόσιο Ελληνικής εταιρείας εγκληματολογίας:

Η ικανότητα του καταλογισμού

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΟΤΣΑΛΗΣ

Νομικές βάσεις της ικανότητας για καταλογισμό στο ελληνικό Π.Δ.

ΚLAUS FOERSTER

Η συμβολή του ψυχιάτρου-πραγματογνώμονα στην κρίση για την ικανότητα προς καταλογισμό

ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΚΚΑΛΗΣ

Η αντιμετώπιση της ικανότητας προς καταλογισμό από τα ελληνικά δικαστήρια

ΑΛΙΚΗ ΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

Καταλογισμός-Ποινικές, ψυχιατρικές και εγκληματολογικές απόψεις

Βιβλιοκρισίες - Βιβλιοπαρουσιάσεις

Εγκληματολογικά Χρονικά

Διεθνής Επιστημονική κίνηση

Ελληνική Επιστημονική κίνηση

Τρίτο Επιστημονικό Συμπόσιο της Διεθνούς Εταιρείας γαλλοφώνων Εγκληματολόγων

Προπαρασκευαστικό Συμπόσιο του ΙΧ Παγκοσμίου Συνεδρίου του ΟΗΕ (1995) για την Πρόληψη του Εγκλήματος και τη Μεταχείριση των Εγκληματιών

Νέες Εκδόσεις

Ξενόγλωσσο Τμήμα

Στο εξώφυλλο: «Παράσταση της Νομοθεσίας»

Απόσπασμα τοιχογραφίας του Καπιτωλίου (αίθουσα της Γερουσίας)

ζωγραφισμένη από τον Κωνσταντίνο Μπρουμίδη

HELLENIC REVIEW OF CRIMINOLOGY

A PUBLICATION OF THE HELLENIC SOCIETY OF CRIMINOLOGY

ADMINISTRATIVE COUNCIL OF THE HELLENIC SOCIETY OF CRIMINOLOGY

Alice YOTOPOULOS - MARANGOPOULOS	President
Stergios ALEXIADIS	Vice-President
Peter KAKKALIS	Secretary General
Nestor KOURAKIS	Treasurer
Irene FERETI	Secretary
James FARSEDAKIS	Member
Lambros KARAMBELAS	Member
Anthony MANGANAS	Member
Kalliopi SPINELLI	Member

EDITORIAL COMMITTEE

James FARSEDAKIS	Editor
Anthony MANGANAS	Associate Editor
Vasso ARTINOPOULOU	Managing Editor

SCIENTIFIC COMMITTEE

Stergios ALEXIADIS, Department of Law, University of Thessaloniki
Anthony ASTRINAKIS, Department of Sociology, University of Crete
Anthozoe CHAIDOU, Department of Sociology, Panteion University
Dimitris KALOGEROPOULOS, Law School, University of Brussels – National
Centre of Scientific Research, Paris
Aphrodite KOUKOUTSAKI, Department of Sociology, Panteion University
Nestor KOURAKIS, Department of Law, University of Athens
Efi LAMBROPOULOU, Department of Sociology, Panteion University
Alice MARANGOPOULOS, Department of Sociology, Panteion University
John PANOUSSIS, Department of Law, University of Thrace
Kalliopi SPINELLI, Department of Law, University of Athens
Eugene TRIVIZAS, Department of Sociology, University of Reading
Fotini TSALIKOGLU, Department of Psychology, Panteion University
Aglaia TSITSOURA, Law School, University of Brussels – Council of Europe,
Strasbourg
Christina ZARAFONITOY, Department of Sociology, Panteion University

Section of Criminology, Department of Sociology,
Panteion University of Social and Political Sciences
136 Syngrou Avenue, GR-17671 Athens, Fax 9223690

HELLENIC REVIEW OF CRIMINOLOGY

CONTENTS

JAMES FARSEDAKIS

Editorial

CHRISTIAN DEBUYST

The Responsibilisation in the Context of Treatment of Juvenile Delinquents

DENIS SZABO

Crime and Justice in the Year 2000

GEORGE KELLENS

New Trends in Crime Prevention in Belgium

GUY HOUCHON

Post-modern Criminology, Social Networks and Social Actors

HERMAN CONRADIE

The Influence of Paradigms in Criminological Thought

STERGIOS ALEXIADES

The Penal Science in Front of the European Unification

ANTHONY MANGANAS

Crimes against Property, Cause of a General Conflict?

EFI LAMBROPOULOU

Confronting the Correctional problem in Terms of Greek Penitentiary Policy

AGLAIA TROIANOU-LOULA

Thoughts and Issues to reduce juvenile victimization

CHARIS PAPACHARALAMBOUS

Political Crime and State of Formal Legality

GEORGE NIKOLOPOULOS

Crime and Literature: Preliminary Considerations in the Construction of a Subject for Study

GEORGE PAGOULATOS

The Attitude of Public Opinion Concerning Capital Punishment

EFSTRATIOS PAPATHANASSOPOULOS

House Arrest with Electronical Surveillance. Further Development of the Panoptic Pattern

HELLENIC REVIEW OF CRIMINOLOGY

**Symposium organised by the Hellenic Society of Criminology on
Criminal Responsibility. A multidisciplinary approach.**

LEONIDAS KOTSALIS

Law Bases of Penal Responsibility

KLAUS FOERSTER

*The Psychiatric-Expert Contribution to the Judgment of Penal
Responsibility*

PETER KAKKALIS

The Greek Penal Courts Dealing with Penal Responsibility

ALICE YOTOPOULOS-MARANGOPOULOS

Responsibility: Penal, Psychiatric and Criminological Aspects

Book Reviews

Criminological Chronicle

English Language Section

Summaries

The Activity of the Hellenic Society of Criminology in 1990-1992

French Language Section

On the cover: "Representation of the Legislation"
Fresco painted by Constantine Broumidis
(Washington, Capitol, Hall of the Senate)

REVUE HELLÉNIQUE DE CRIMINOLOGIE

PUBLICATION DE LA SOCIÉTÉ HELLÉNIQUE DE CRIMINOLOGIE

CONSEIL D'ADMINISTRATION DE LA SOCIÉTÉ HELLÉNIQUE DE CRIMINOLOGIE

Alice YOTOPOULOS - MARANGOPOULOS	Président
Stergios ALEXIADIS	Vice-Président
Pierre KAKKALIS	Secrétaire Général
Nestor KOURAKIS	Trésorier
Irène FERETI	Secrétaire
Jacques FARSEDAKIS	Membre
Lambros KARAMBELAS	Membre
Antoine MANGANAS	Membre
Kalliopi SPINELLI	Membre

COMITÉ DE REDACTION

Jacques FARSEDAKIS	Directeur de la Rédaction
Antoine MANGANAS	Directeur Associé
Vasso ARTINOPOULOU	Rédactrice en chef

COMITÉ SCIENTIFIQUE

Stergios ALEXIADIS, Département de Droit, Université de Thessaloniki
Antoine ASTRINAKIS, Département de Sociologie, Université de Crète
Anthozoé CHAIDOU, Département de Sociologie, Université Panteion
Dimitri KALOGEROPOULOS, Faculté de Droit, Université de Bruxelles –
Centre National de la Recherche Scientifique, Paris
Aphrodite KOUKOUTSAKI, Département de Sociologie, Université Panteion
Nestor KOURAKIS, Département de Droit, Université d'Athènes
Efi LAMBROPOULOU, Département de Sociologie, Université Panteion
Alice MARANGOPOULOS, Département de Sociologie, Université Panteion
Jean PANOUSSIS, Département de Droit, Université de Thrace
Kalliopi SPINELLI, Département de Droit, Université d'Athènes
Eugène TRIVIZAS, Département de Sociologie, Université de Reading
Fotini TSALIKOGLOU, Département de Psychologie, Université Panteion
Aglaia TSITSOURA, Faculté de Droit, Université de Bruxelles – Conseil de
l'Europe, Strasbourg
Christine ZARAFONITOY, Département de Sociologie, Université Panteion

Section de Criminologie, Département de Sociologie
Université des Sciences Sociales et Politiques Panteion
136, Avenue Syngrou, GR-17671 Athènes, Fax 9223690

REVUE HELLÉNIQUE DE CRIMINOLOGIE

TABLE DES MATIÈRES

JACQUES FARSEDAKIS

Editorial

CHRISTIAN DEBUYST

La responsabilisation dans le cadre du traitement des jeunes délinquants

DENIS SZABO

Crime et Justice en l'an 2000

GEORGES KELLENS

Nouvelles orientations de la prophylaxie criminelle en Belgique

GUY HOUCHON

Criminologie post-moderne, réseaux sociaux et acteurs sociaux

HERMAN CONRADIE

L'influence des paradigmes dans la pensée criminologique

STERGIOS ALEXIADES

La science pénale devant la provocation de l'Europe unifiée

ANTOINE MAGANAS

Les infractions contre la propriété cause d'un affrontement généralisé?

EFI LAMBROPOULOU

La politique pénitentiaire grecque face au problème pénitentier: More of the same or the same is different?

AGLAIA TROIANOU-LOULA

Quelques réflexions à propos de la victimisation des jeunes

CHARIS PAPACHARALAMBOUS

Délit politique et État de légalité formelle

GEORGES NIKOLOPOULOS

Crime et littérature: Prolégomènes à la construction d'un objet d'étude

GEORGES PAGOULATOS

L'attitude de l'opinion publique à l'égard de la peine de mort

EFSTRATIOS PAPATHANASSOPOULOS

Détention à domicile sous surveillance électronique. Nouvelle évolution

REVUE HELLÉNIQUE DE CRIMINOLOGIE

Colloque de la Société hellénique de Criminologie: Capacité de discernement. Une approche multidisciplinaire.

LEONIDAS KOTSALIS

Les bases légales de la capacité de discernement (imputabilité)

KLAUS FOERSTER

La contribution du psychiatre-expert au jugement sur la responsabilité pénale

PIERRE KAKKALIS

Les tribunaux grecs face au problème de l'imputabilité

ALICE YOTOPOULOS-MARANGOPOULOS

L'imputabilité. Approches pénales, psychiatriques et criminologiques

Revue Bibliographique

Chronique Criminologique

Section en langue anglaise

Section en langue française

Résumés

L'activité de la Société Hellénique de Criminologie en 1990-1992

**Couverture: "Représentation de la Législation"
Fragment de la fresque du Capitole (Salle du Sénat)
peinte par Constantin Broumidis**

NO. 5-10

1990-1992

Διάφορα τεχνικά προβλήματα, καθώς επίσης η ανάγκη αναζήτησης νέου εκδότη, μετά τη λήξη της συμβάσεως με τον προηγούμενο, οδήγησαν αναπόφευκτα στη μεγάλη καθυστέρηση της κυκλοφορίας της Επιθεώρησης. Πιστεύουμε όμως, πως η αναγνώστης του ανά χείρας πολλαπλού τεύχους θα αποζημιωθεί για την αναμονή του, μιά και, εν τω μεταξύ, συσσωρεύθηκε ποικίλη ύλη, πλούσια ποσοτικά και ποιοτικά, που αποτυπώνει τις επιστημονικές δραστηριότητες της Ελληνικής Εταιρείας Εγκληματολογίας, των μελών της και των φίλων της, Ελλήνων και ξένων.

Εκτός από τις σημαντικές εισηγήσεις των Καθηγητών Αλίκης Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου, Klaus Foerster και Λεωνίδα Κοτσαλή και του Προέδρου Εφετών Πέτρου Κακκαλή στο ειδικό Συμπόσιο που οργάνωσε με επιτυχία η Εταιρεία για τα διάφορα ζητήματα που εγείρονται ακόμη και σήμερα σχετικά με την ικανότητα προς καταλογοισμό, καταχωρούνται πολύ αξιόλογα άρθρα, εισηγήσεις και διαλέξεις διακεκριμένων παλαιότερων και νεωτέρων εγκληματολόγων.

Ετσι, στο πλαίσιο της μεταχείρισης των νεαρών παραβατών, ο Καθηγητής Christian Debuyssé εξετάζει την ψυχολογική προοπτική, μέσα από τη μελέτη τεσσάρων ιδεών: της συγκατάθεσης του νέου, της ευθύνης του, της εφαρμογής μιάς σχολικής και επαγγελματικής πολιτικής και, τέλος, του αποκλεισμού μίας σειράς κατηγοριών, υποκειμένων και καταλήγει στη διαπίστωση πως υπάρχει μια ψυχολογιοποίηση του ρόλου των νομικών και των κοινωνικών βαθμίδων.

Στον χώρο της σωφρονιστικής πολιτικής κινείται, από μιά άλλη σκοπιά, και το πόνημα της Εφης Λαμπροπούλου. Εστιάζεται στη μελέτη του σωφρονιστικού προβλήματος στη χώρα μας, ασκεί εποικοδομητική κριτική και διατυπώνει ένα σύνολο προτάσεων για την καλύτερη προσέγγισή του.

Με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον εμφανίζονται οι συμβολές των καθηγητών Denis Szabo, Guy Houchon, Herman Conradie και Στέργιου Αλεξιάδη.

Ο Denis Szabo, στο θεμελιακής σημασίας άρθρο του, βασιζόμενος στην τεράστια πείρα του στον χώρο της Συγκριτικής Εγκληματολογίας, επιχειρεί να προβλέψει τις κύριες τάσεις της παραδοσιακής και νέας εγκληματικότητας σε διεθνές επίπεδο, καθώς επίσης, της κοινωνικής αντίδρασης σ' αυτό, όπως διαγράφονται στον ορίζοντα του 2000.

Ο Guy Houchon, από την πλευρά του, προσπαθεί να συνθέσει τα στοιχεία μιας μετα-μοντέρνας εγκληματολογικής επιστήμης που θα κληθεί να μελετήσει τις φάσεις αλληλεπίδρασης της διαδικασίας εγκληματοποίησης και της εγκληματολογικής διαδικασίας, μέσω της απόρριψης του μεθοδολογικού ατομισμού, αλλά και της μεθοδολογικής ολοκρατίας.

Με τη σειρά του ο Herman Conradie, μετά από μία ιστορική αναφορά στα διάφορα παραδείγματα (προεπιστημονικό, θετικιστικό, ριζοσπαστικού σχετικισμού, φαινομενολογίας), διαπιστώνει την ύπαρξη ενός διχοτομικού τύπου σκέψης στην Εγκληματολογία, πράγμα που είχε αρνητική επίδραση στην ομαλή εξέλιξή της και τονίζει την ανάγκη της υπέρβασης αυτής της κατάστασης, προκειμένου να εξισορροπηθούν οι αντιθέσεις και να βρεθεί ένα νέο πιά επιτυχημένο συνθετικό παράδειγμα.

Ο Καθηγητής Στέργιος Αλεξιάδης πάλι, προσπαθεί να διακρίνει την τύχη και το μέλλον του ελληνικού ποινικού δικαίου, μέσα από την εξέταση των σχέσεων του με το Κοινοτικό ποινικό δίκαιο και διαγράφει τα κοινά χαρακτηριστικά τους και τις διαφοροποιήσεις τους, αλλά και τις αξιολογικές μεταβολές στην εκτίμηση των εννόμων αγαθών, πράγμα που θα επιφέρει αναπόφευκτες ανακατατάξεις τους.

Στον χώρο της πρόληψης της εγκληματικότητας κινούνται οι μελέτες του Georges Kellens και της Αγγλαίας Τρωιάνου-Λουλά. Ο πρώτος, αφού καθορίσει ένα ορισμένο αριθμό προσφάτων γεγονότων που αποτέλεσαν την ευκαιρία πρόκλησης σημαντικών επαναπροσανατολισμών, μας παρουσιάζει τις νέες τάσεις της πρόληψης της εγκληματικότητας στο Βέλγιο, μέσα από μία γλαφυρή εξιστόρηση όλης της πορείας προς την ανάδειξη της σημασίας του τοπικού πλαισίου παρέμβασης. Η δεύτερη διατυπώνει κάποιες απόψεις που μπορούν να συμβάλουν στην πρόληψη της θυματοποίησης των ανηλίκων. Κύριο στόχο του μελετήματός της αποτελεί η έκθεση μιάς, διαφορετικής από τις συνηθισμένες, «μεταφυσικής» θεώρησης του προβλήματος.

Με την επισήμανση του φαινομένου της αύξησης των εγκλημάτων κατά της περιουσίας, καθώς, επίσης, με τη διαπίστωση της ολοένα μεγενθυνόμενης απόστασης μεταξύ «εχόντων» και «μη», ασχολείται ο Καθηγητής Αντώνης Μαγγανάς, διερωτώμενος μήπως αυτή η κατάσταση αποτελεί ένδειξη μιάς διαγραφόμενης καθολικής κοινωνικής αναμέτρησης μεταξύ αυτών των δύο κατηγοριών πολιτών. Παράλληλα, συνεξετάζει ένα ορισμένα αριθμό βασικών παραγόντων που προσδιορίζουν το φαινόμενο που εξετάζει.

Ακολουθούν εξίσου σημαντικές συμβολές νέων επιστημόνων προς τους οποίους, όπως αποδεικνύουν τα γραπτά τους, προσβλέπουμε με εμπιστοσύνη για το μέλλον.

Ετσι, ο Χάρης Παπαχαράλαμπος μας αναπτύσσει τους προβληματισμούς του πάνω στο πολιτικό έγκλημα σ'ένα κράτος τυπικής νομιμότητας κρίνοντας τις παραδοσιακές θεωρίες (υποκειμενικές και αντικειμενι-

κές) ως μονομερείς και ανεπαρκείς για την εξήγηση και αντιμετώπισή του. Βασιζόμενος στα πορίσματα της κοινωνιολογίας του εγκλήματος και της κριτικής θεωρίας περί Κράτους, θεωρεί πώς, γι' αυτό το σκοπό, είναι επαρκής μόνο η σύλληψη του πολιτικού εγκλήματος ως νομιμοποιημένης παρεκκλίνουσας από τον ποινικό νόμο πολιτικής επικοινωνίας.

Από τη σκοπιά του εγκληματολόγου και ταυτόχρονα του ευαίσθητου μελετητή της λογοτεχνίας, εξάλλου, ο Γιώργος Νικολόπουλος επιχειρεί μια διερεύνηση των σχέσεων μεταξύ των εννοιών του εγκλήματος και της λογοτεχνίας, εξετάζοντας, κατά τρόπο πρωτότυπο, τις επιστημολογικές και μεθοδολογικές προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες μπορεί να μελετηθεί η κατηγορία «έγκλημα» μέσα στο πεδίο του λογοτεχνικού φαινομένου.

Ο Τζώρτζης Παγουλάτος, απ' την πλευρά του, εξετάζει εμπειριστατωμένα, με βάση κυρίως βορειοαμερικανικές έρευνες, τη στάση της κοινής γνώμης απέναντι στη θανατική ποινή, με αναφορά στα γενικά γνωρίσματα της «κοινής» γνώμης, στο επίπεδο πληροφόρησής της για τη θανατική ποινή και στο ρόλο των Μ.Μ.Ε., στη στάση των ενόρκων έναντι της, καθώς και στις αντιλήψεις της κοινής γνώμης για ζητήματα της ποινικής διαδικασίας.

Τέλος, ο Στράτος Παπαθανασόπουλος παρουσιάζει την κατ'οίκον φυλάκιση με ή χωρίς ηλεκτρονική παρακολούθηση και την χαρακτηρίζει, σωστά, ως ένα είδος σύγχρονης μετεξέλιξης του πανοπτικού σχήματος. Ο συγγραφέας αναφέρεται στους σύγχρονους προβληματισμούς σχετικά με τους σκοπούς των στερητικών της ελευθερίας ποινών, τη διεύρυνση του επίσημου κοινωνικού ελέγχου, τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στο σωφρονιστικό σύστημα και αναλύει την κατ'οίκον φυλάκιση, εκτιμώντας τα προβλήματα και τους κινδύνους που γεννιούνται από τη χρήση της.

Αλλ' εκτός από τις προαναφερθείσες πολύ ενδιαφέρουσες μελέτες που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα των σύγχρονων εγκληματολογικών προβληματισμών, δεν θα πρέπει να μην εκτιμηθούν κατ' αξίαν οι εκτεταμένες βιβλιοκριτικές παρουσιάσεις που περιλαμβάνονται σ' αυτό το τεύχος. Ιδιαίτερα πρέπει να τονισθεί στο σημείο αυτό η συμβολή του συναδέλφου Αντώνη Μαγγανά, υπευθύνου για τις περισσότερες απ' αυτές.

Πιστεύω πώς, κι αυτή τη φορά, παρά τις αντιξοότητες, το περιοδικό μας επιτέλεσε το χρέος του. Τα περιεχόμενά του ελπίζω πως θα βοηθήσουν στην κατανόηση ορισμένων από τα πιό δύσκολα ζητήματα που αντιμετωπίζει η επιστήμη της Εγκληματολογίας και πως θα γεννήσει και σε άλλους, παλαιούς και νέους εγκληματολόγους, ιδέες και προβληματισμούς που θα θελήσουν να μας καταθέσουν σ' ένα από τα προσεχή τεύχη της Ελληνικής Επιθεώρησης Εγκληματολογίας.